

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Nový Hrádek, Náchodská 288
okres Náchod

Adresa: Náchodská 288, 549 22 Nový Hrádek

Identifikátor školy: 600 093 832

Termín konání inspekce: 24. – 29. září 2003

Čj.:	i3-1017/03-5073
Signatura:	oi3ux101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávání a výchovy na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech a skupinách předmětů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy v předmětech a skupinách předmětů na druhém stupni základní školy (český jazyk, dějepis, matematika, hudební výchova, výtvarná výchova, občanská výchova a rodinná výchova) ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Nový Hrádek je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je obec Nový Hrádek, se sídlem Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek. Je plně organizovanou školou, která sdružuje základní školu s devíti třídami a školní družinu s dvěma odděleními.

V letošním školním roce se ve škole vzdělává 160 žáků, jejich výuka ve všech ročnících probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Téměř polovina žáků do školy dojíždí z okolních obcí (Borová, Mezilesí, Česká Čermná, Bohdašín, Slavoňov, Sněžné, Dobrošov, Jizbice, Lipí, Olešnice v Orlických horách a Nové Město nad Metují).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávání a výchovu zajišťuje ve škole celkem čtrnáct pedagogických pracovníků včetně ředitele školy se čtyřicetiletou praxí.

V 6. až 9. ročníku učí osm učitelů, z nichž pět splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Další tři učitelky nesplňují odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku v základních školách, neboť jedna absolvovala studium učitelství pro 1. až 4. ročník a dvě učitelky mají vystudované učitelství pro střední školy.

Skladba úvazků učitelů na druhém stupni základní školy je tvořena se zřetelem k aprobačnímu zaměření učitelů, případně jejich zájmům. Ze sledovaných předmětů jsou plně s odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučovány předměty český jazyk, dějepis, matematika. Výuka výchovných předmětů (rodinná, občanská, výtvarná, hudební) je zajištěna převážně učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti pro druhý stupeň základních škol a učiteli bez příslušné aprobace. S odbornou a pedagogickou způsobilostí je vyučován anglický jazyk pouze v 6. a 9. ročníku, německý jazyk je ve všech ročnících druhého stupně vyučován bez odborné a pedagogické způsobilosti. Celkově je tento stav odborného zajištění výuky na druhém stupni školy i vzhledem k velikosti školy dobrý.

Funkci výchovné poradkyně vykonává zástupkyně ředitele školy, která má dlouholetou pedagogickou praxi (27 let praxe). Kvalifikační studium výchovného poradenství neabsolvovala.

Organizační řád školy není v písemné podobě zpracován. Odpovědnost jednotlivých vedoucích pracovníků (ředitele školy a jeho zástupkyně) za kontrolu konkrétních oblastí činnosti školy vyplývá z jejich pracovních náplní. Pracovní náplně jsou dále zpracovány pro výchovnou poradkyni a tři provozní zaměstnance. Učitelé, třídní učitelé a vychovatelky školní

družiny plní úkoly podle pracovního řádu, měsíčních plánů (Celoroční plán práce pro školní rok 2003/2004 nebyl v době inspekce ještě ředitelem zpracován) a podle rozpisu dozorů. Ředitelem školy byly dále předloženy tyto doplňkové materiály – Vnitřní řád Základní školy Nový Hrádek a Provozní řád základní školy. Organizační struktura školy je funkční.

Nástrojem vnitřního informačního systému jsou krátké pravidelné pondělní schůzky a provozní porady, které se konají příležitostně pro pedagogické a nepedagogické pracovníky školy. Zápisy z porad se nepořizují. Schůze pedagogické rady se konají pravidelně pětkrát za rok, z těchto porad je vedena kniha záznamů. Dalšími běžnými informačními nástroji jsou písemné materiály vyvěšované na nástěnkách a především denní bezprostřední styk pracovníků vedení školy s ostatními pracovníky. Základní dokumenty, týkající se všech pracovníků, jsou vyvěšeny na nástěnce ve sborovně. Vnitřní informační systém umožňuje pružný přenos informací ke všem zaměstnancům.

Ve škole je ustaveno pouze Metodické sdružení prvního stupně (zápisy ze schůzek nejsou pořizovány), učitelé druhého stupně využívají k řešení všech pedagogických záležitostí každodenního vzájemného kontaktu.

V době inspekce byli ve škole zaměstnáni celkem čtyři provozní zaměstnanci. Účetní a školnice jsou podřízeny řediteli školy, uklízečky pracují dle pokynů školnice.

Kontrola kvality výchovně-vzdělávacího procesu je prováděna vedoucími pracovníky formou hospitací. V loňském školním roce vykonali ředitel a jeho zástupkyně celkem 54 hospitací, v září školního roku 2003/2004 každý po čtyřech hospitacích. Hospitační záznamy s podrobnou analýzou vyučovacích hodin včetně doporučení byly vedením školy předloženy. Plán kontrolní a hospitační činnosti není písemně zpracován. Kontrola chodu školy a práce jednotlivých pracovníků je prováděna vedením školy průběžně a její výsledky jsou projednávány buď bezprostředně s dotyčným pracovníkem nebo na provozních poradách, případně na pedagogických radách. Pro tento školní rok nenastoupil žádný začínající učitel.

Pro další vzdělávání svých pracovníků využívá škola nabídky Pedagogického centra v Hradci Králové a Centra vzdělávání Náchod. Učitelé absolvovali ve školním roce 2002/2003 poměrně značnou řadu vzdělávacích kurzů obsahově souvisejících se vzdělávacím programem školy i jejich aprobací (např. počítačová gramotnost, specifické poruchy učení, hravé činnosti v prvouce, hry s českým jazykem, suchá jehla, právní minimum, hmatové pomůcky pro dyslexii). O získaných poznatcích z jednotlivých navštívených akcí se učitelé vzájemně informují.

Stručný výčet kritérií hodnocení práce zaměstnanců školy (kritéria pro stanovení osobních příplatků a pro udělování mimořádných odměn) obsahuje Plán práce pro školní rok 2002/2003. Tato stanovená kritéria jsou vyvěšena ve sborovně.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy na druhém stupni základní školy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny stupněm dobrý.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně-technických podmínek je vztaženo k předmětu inspekce. Škola je umístěna v jednopatrové budově s devíti kmenovými učebnami esteticky vhodně upravenými, vybavenými televizory a videorekordéry. Třídy jsou vybaveny klasickým školním nábytkem pro daný počet žáků a umyvadlem.

V budově jsou upraveny a vybaveny dvě menší učebny pro výuku cizích jazyků a výpočetní techniky, kde je umístěno dvanáct PC. Škola disponuje cvičnou kuchyňkou a v suterénu

budovy školní dílnou pro výuku praktických činností. Třídní nástěnky slouží především jako prostor pro důležité informace.

Vyučující mají k dispozici sborovnu vybavenou PC. Pro výuku jednotlivých předmětů je v pěti kabinetech umístěno potřebné množství učební literatury, různé cvičebnice, jazykové příručky, dva zpětné projektory, audio a video kazety, nástěnné mapy, obrazový materiál a další pomůcky k zajištění výuky.

Pro zabezpečení výuky tělesné výchovy má škola k dispozici cvičebnu, která je rovněž umístěna v budově školy. Tělesná výchova pro žáky druhého stupně je vyučována v místní sokolovně, která je vlastnictvím TJ Sokol Nový Hrádek.

Knihovna pro žáky je dostatečně vybavena staršími i moderními učebnicemi a literaturou. Výpůjční doba je zřetelně uvedena na dveřích knihovny.

Materiální zázemí předmětu český jazyk - všechny třídy druhého stupně jsou vybaveny novými učebnicemi a mají dostatek starších příruček, nástěnných tabulí. Nedostatkem je chybějící novější vydání jazykových příruček (Stručná mluvnice česká, Slovník spisovné češtiny) i materiály potřebné k zabezpečení individuální péče o integrované žáky. Vyučující mají k dispozici videokazety, nástěnné přehledy gramatiky i nástěnné obrazy k výuce slohu.

Pro výuku matematiky mají žáci k dispozici moderní učebnice a další příkladový materiál. Kabinet je vybaven dostatečným sortimentem pomůcek, dvojrozměrných i trojrozměrných modelů a didaktickou technikou.

Pro výuku předmětů dějepis, rodinná a občanská výchova mají vyučující k dispozici moderní učebnice, mapy, videokazety, nástěnné přehledy kulturních a vývojových etap společnosti, pracovní listy a doplňující materiály. Nástěnné obrazy jsou umístěny v učebnách a na chodbách školy. Vyučující využívají aktuální materiály z vlastních či jiných zdrojů.

Esteticko-výchovné předměty mají společný kabinet, materiální vybavení je na dobré úrovni, plně postačuje pro kvalitní vedení výuky výtvarné a hudební výchovy. Samostatné odborné učebny pro tyto předměty ve škole nejsou.

Areál školy má přilehlé školní hřiště se škvárovým povrchem.

Účelnost využívání materiálně-technického vybavení sleduje vedení školy při hospitacích a pravidelných kontrolách. Potřebnost dovybavení je projednávána s pedagogickým sborem a požadavky vyučujících jsou průběžně zohledňovány.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

V učebním plánu základní školy platném pro školní rok 2002/2003 bylo zjištěno, že do 8. a 9. ročníku není zařazen povinný předmět praktické činnosti. Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena velmi pečlivě a svědomitě.

Sestavený učební plán pro školní rok 2002/2003 není v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Škola využívá platné učební osnovy.

Povinná dokumentace základní školy je vedena průkazným způsobem.

Při kontrole naplňování učebních osnov vychází ředitel školy z předložených tematických plánů jednotlivých vyučujících. Průběžné plnění sleduje při hospitacích a při jednáních pedagogické rady. Předmětové komise na druhém stupni nepracují, vzhledem k velikosti

pedagogického kolektivu jsou případné problémy řešeny operativně. Tematické plány jsou pracovní, jejich aktualizaci a případné úpravy provádí učitelé v době vedlejších prázdnin.

Systém kontroly naplňování učebních osnov je funkční a účinný.

Základními dokumenty upravujícími organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům jsou rozvrh hodin, vnitřní řád školy a řády odborných učeben. Potřebné informace jsou žákům předávány hlavně prostřednictvím třídních učitelů.

Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004 je sestaven se zřetelem k dopravní obslužnosti, protože velká část žáků dojíždí do školy ze sousedních obcí. Jeho kontrolou bylo zjištěno nedodržení délky přestávek. Po 4. a 7. vyučovací hodině jsou pětiminutové, přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním žáků prvního stupně má délku pouze padesát pět minut.

Vnitřní řád školy obsahuje výčet zásad chování žáků ve škole a při školních činnostech mimo školu, uvedena jsou i práva žáků.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování dětí prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách SRPDŠ a konzultačních dnech (celkem pětkrát ročně).

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům je funkční.

Výchovná poradkyně vykonává tuto funkci již delší dobu. Nesplňuje sice kvalifikační předpoklady, avšak má mnohaletou pedagogickou praxi a velkou zkušenost v práci se žáky, rodiči i představiteli příslušných institucí. Plán celoroční činnosti zahrnuje oblast péče o žáky s výukovými obtížemi a oblast volby povolání. Výchovná poradkyně kromě pravidelných konzultačních hodin pro žáky a rodiče umožňuje další návštěvy po telefonické domluvě. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, SPC Kompas, úřadem práce a zástupci středních škol okresu. Přímou ve škole výchovná poradkyně spolupracuje s protidrogovou preventivní školou a dyslektickou asistentkou. Minimální preventivní program se zaměřuje na zlepšování vztahů mezi žáky a prevenci sociálně patologických jevů. Témata týkající se šikany či drogové problematiky zařazují pravidelně učitelé rodinné a občanské výchovy.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

Předmětu na druhém stupni školy vyučují dva učitelé. Plánování výuky je podloženo tematickými plány s dobrou formální úrovní. Všechny sledované hodiny měly stanovené poznávací cíle a byly vyučujícími připraveny.

Náročnost a rozsah zařazeného učiva byly voleny přiměřeně vzhledem ke schopnostem žáků. Učební osnovy předmětu jsou průběžně plněny.

Oba učitelé mají příslušnou aprobaci a splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Po stránce odborné i věcné bylo učivo interpretováno správně.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách jednotlivých tříd, které jsou vybaveny novým nábytkem. Učební pomůcky byly užity spíše výjimečně (nástěnné tabule, kartičky na magnetické tabuli). Do sledovaných hodin byla zařazena zejména práce s učebnicemi a tabulí. Didaktická technika nebyla použita.

V průběhu výuky byly respektovány základní psychohygienické zásady. Zhlédnuté vyučovací jazykové hodiny měly vesměs klasickou strukturu (seznámení s cílem hodiny, společné opakování, výklad, procvičování). Zcela převažovala frontální výuka, při které vyučující

kladli důraz na kontakt s celou třídou. Jen do jedné učební situace byly zařazena skupinová práce a práce ve dvojicích. Výuka byla řízena většinou účelně, pokyny učitelů byly srozumitelné, jednoznačné. Učitelé uplatňovali individuální přístup, při samostatné práci žáků si ověřovali pochopení zadání úkolu, dle potřeby poskytovali žákům pomoc, radu. Časový prostor pro pochopení a procvičení nového učiva byl v hodinách vytvořen. Ústní individuální zkoušení nebylo v hodinách realizováno. Vyučovací čas byl většinou účelně využit. V závěru některých vyučovacích hodin chyběl prostor pro shrnutí probraného učiva. Úkoly na příští vyučovací hodinu byly žákům zadány.

Zdařilá vstupní, průběžná motivace a pozitivní hodnocení výkonů jednotlivých žáků byly užity zřídka. Ke zvýšení motivace užívali oba učitelé především mezipředmětové vztahy, zpětnou vazbu i analýzu chyb.

Žáci v hodinách respektovali stanovená pravidla komunikace. Samostatný slovní projev žáků (řečnická cvičení, referáty atd.) nebyl do hodin zařazen. Odpovědi celými větami, případně vyjadřování souvislostí a vlastních názorů, činí žákům potíže. Cílené rozvíjení komunikativních dovedností žáků nebylo v průběhu hospitací pozorováno.

Hodiny se vyznačovaly vzájemnou tolerancí, klidným a věcným projevem vyučujících.

Pro zjišťování výsledků výuky a hodnocení žáků je využíváno různých způsobů vesměs vhodných pro daný předmět.

Namátkově byly kontrolovány kontrolní slohové práce žáků, žákovské knížky, pracovní sešity. Slohové práce i sešity žáků jsou vyučujícími opravovány a kontrolovány. Kontrolní diktáty, pravopisná cvičení i jazykové rozbory píše žáci všech ročníků průběžně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Hospitace v hodinách matematiky byly uskutečněny ve všech ročnících u dvou vyučujících, které výuku zajišťují. Časová dotace matematiky je na základní výši čtyř hodin týdně ve všech ročnících druhého stupně, což odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Tematické plány mají vyučující zpracované po jednotlivých tématech a časově rozvržené na měsíce. Učební osnovy jsou průběžně plněny. Návaznost výuky matematiky v jednotlivých ročnících je zajištěna spoluprací obou vyučujících, duplicita učiva zjištěna nebyla. Plánování výuky a bezprostřední příprava obou učitelek na jednotlivé hodiny byla velmi kvalitní.

Obě vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na druhém stupni a mají předmět ve své aprobaci. Sledovaná výuka byla věcně i odborně správná.

Hodiny jmenovaného předmětu se uskutečňují v kmenových třídách, samostatná odborná učebna matematiky ve škole není. Z pomůcek využívaly vyučující nástěnné obrazy, modely geometrických obrazců, příkladový materiál a fólie na zpětný projektor. Žáci všech ročníků používali moderní učebnice a pracovní sešity dvou vydavatelství. Materiální podpora výuky matematiky bylo na velmi dobré úrovni.

Ve všech sledovaných hodinách vyučující střídaly formy a metody práce, jejich struktura byla přehledná. Frontální výuka byla vhodně doplňována samostatnou prací, prací ve skupinách a soutěži, kdy si žáci při řešení zadaných úkolů procvičili učivo z minulých hodin. Při výkladu nového učiva učitelky dbaly na přesné formulace a budování systému ve vědomostech žáků. Pracovní tempo bylo přiměřené a umožňovalo žákům učivo pochopit. Žáci pracovali s chutí, byli aktivní, psychohygienické zásady výuky byly učitelkami respektovány.

Vstupní motivace byla nahrazována stručnou informací o průběhu hodiny. Závěrečné shrnutí učiva a hodnocení práce žáků bylo ve všech hodinách, stejně jako průběžné motivování pochvalou a pozitivním hodnocením.

Klima ve třídě bylo ve všech sledovaných hodinách příjemné, žáci respektovali stanovená pravidla komunikace. Otevřeně vyslovovali své názory, byli vyučujícími vedeni k souvislému slovnímu projevu. Hodnocení žáků bylo založeno na pozitivním přístupu a mělo motivační charakter.

Kontrolou písemností a z pohovoru s vyučujícími je zřejmé, že analýza výsledků výuky matematiky je prováděna. Žáci školy jsou úspěšní v matematických soutěžích, dobrých výsledků dosahují v přijímacím řízení na střední školy.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis

Hospitace proběhla u dvou vyučujících uvedeného předmětu. Oba splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Kontrolou zápisů v třídních knihách a sešitech žáků byl zjištěn soulad s platnými učebními plány, osnovami a podrobně rozpracovanými tematickými plány vyučujících. Příprava vyučujících byla kvalitní a v návaznosti na již dříve probranou látku. Estetické prostředí v učebnách příznivě ovlivňovalo výuku.

Výukové cíle byly stanoveny přiměřeně aktuálnímu stavu tříd, při respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Cíle výuky byly konkrétně stanoveny a uvedeny na tabuli. Individuální a frontální opakování bylo vedeno k návaznosti probíraného učiva na předcházející látku.

Uspořádání a vybavení učeben bylo směřováno k cílům výuky. Dostatečně byly využívány mapy, atlasy a učebnice. Chybělo využití zpětných projektorů, které škola vlastní. V jedné hodině devátého ročníku bylo zaznamenáno využití videa.

Ve zhlédnutých hodinách byla výuka řízena účelně, učivo interpretováno odborně a věcně správně. Převažovaly aktivizační a skupinové formy práce, podněcující k hledání souvislostí a samostatnému vyvozování závěrů, za využití mezipředmětových vztahů. Dostatek času byl věnován opakování, procvičování a systemizaci učiva. Využití učebnic, map, videa, obrazových a dalších alternativních pracovních textů, připravených vyučujícími, zvyšovalo celkovou názornost.

Motivační návaznost na znalosti žáků dávala prostor pro vyjádření vlastního názoru. Neformální komunikace, při níž žáci mohli vyjádřit svůj názor, byla samozřejmostí. Žáci byli vyučujícím vedeni k souvislému mluvenému projevu, zobecňujícím soudům, s následnou korekcí spisovnosti jejich projevu. Kromě individuálního a frontálního opakování probíhalo upevňování učiva různými formami a metodami (připravené kartičky s pojmy, daty a osobnostmi, soutěž s identifikací historických postav v křížovce).

V hospitované výuce žáci akceptovali stanovená pravidla komunikace. Po individuálním a frontálním opakování byli žáci vyučujícím seznámeni s hodnocením odpovědí. V některých případech bylo zaznamenáno oceňování zlepšení i kritika slabších výkonů žáků.

Zadávání domácích úkolů podněcovalo žáky k využívání dalších zdrojů informací, aktivnímu a samostatnému učení.

Ze žakovských knížek je patrné, že klasifikace je prováděna průběžně s dostatečnou četností. Využíváno je ústní i písemné zkoušení, hodnocení domácí přípravy referátů a aktivity žáků v jednotlivých hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání předmětu dějepis jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech s výchovným zaměřením

Hospitace proběhly v předmětu občanská výchova u dvou vyučujících bez odborné způsobilosti. Výuka předmětu rodinná výchova byla v průběhu inspekce zajišťována třemi učitelkami, dvě bez odborné způsobilosti, jedna vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost však neměla zásadní vliv na kvalitu a průběh výuky.

Hodinová dotace obou předmětů odpovídá učebnímu plánu a probíhá v souladu se schválenými osnovami. Časově-tematické plány učiva, které byly předloženy, korespondují se vzdělávacím programem. Plánování a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajišťována kvalitní přípravou na vyučování.

Ze zápisů v třídních knihách vyplývá, že učební osnovy vzdělávacího programu jsou dodržovány. Kontrolou třídních knih za školní rok 2001/2002 nebylo zjištěno porušení osnov.

Výukové cíle byly stanoveny přiměřeně aktuálnímu stavu tříd. Cíle výuky byly konkrétně stanoveny a uvedeny na tabuli. Frontální opakování bylo vedeno v návaznosti na předcházející látku.

Výuka uvedených předmětů probíhala ve standardně vybavených učebnách. Učitelky ve všech ročnících používaly učebnice a různé pracovní listy. Pokyny vyučujících byly zadávány srozumitelně.

V úvodu hodin využívaly učitelky vstupní motivace, většinou seznámily žáky s náplní vyučovacích hodin. Učitelky se snažily zapojit do činností všechny žáky. Převažující metodou byl řízený rozhovor, verbální projev učitelek byl velmi dobrý. Vyučující usměrňovaly průběžně práci jednotlivých žáků s ponecháním dostatečného prostoru pro jejich vlastní vyjádření. V organizaci, použitých formách a metodách převažovala pozitiva. Úroveň sledovaných hodin byla z hlediska organizace, užitých metod a forem práce velmi dobrá. Byly zaznamenány hodiny vynikající a velmi dobré.

Žáci měli dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů a postojů k probíraným tématům. V těchto hodinách byla efektivně využívána skupinová práce, při níž se jednotliví žáci aktivně podíleli na tvorbě výsledku a jednotlivé skupiny následně kvalitně prezentovaly svoje názory. V některých hodinách žáci pracovali s připravenými pracovními listy. Organizace, metody a formy práce měly velmi dobrou úroveň.

Ve většině zhlédnutých hodin byla zaznamenána vstupní motivace. Učitelky se v některých hodinách omezily pouze na sdělení cíle hodiny. V průběhu hodin byli žáci vhodně motivováni pochvalou, povzbuzováním, byla oceňována jejich snaha. Žáci byli objektivně hodnoceni. Obsah učiva byl pro žáky zajímavý, aktuální. V hodinách byli žáci většinou hodnoceni pouze verbálně, jednalo se o dílčí pozitivní hodnocení, které zpravidla následovalo ihned po zkoušení. Ve sledovaných hodinách nebyla použita žádná didaktická technika. Psychohygienické podmínky v této skupině předmětů byly dodržovány.

Vzájemná komunikace je založena na oboustranné důvěře. Pravidla jednání jsou známa a převážnou většinou žáků respektována. Mezi žáky a učitelkami a mezi žáky navzájem převládaly pozitivní vztahy. Vyučujícími byla osobnost žáka respektována. Atmosféra v hodinách byla příznivá. Interakce a komunikace ve sledované výuce byla hodnocena jako velmi dobrá.

Klasifikace je prováděna průběžně, což vyplývá z kontroly žákovských knížek.

Celkově měla výuka skupiny předmětů občanská výchova a rodinná výchova velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech s esteticko-výchovným zaměřením

Hospitace byly uskutečněny ve čtyřech hodinách výtvarné výchovy a dvou hodinách hudební výchovy. V učebním plánu školy pro letošní školní rok je výtvarná výchova dotována v šestém a sedmém ročníku dvěma hodinami, v osmém a devátém ročníku jednou hodinou týdně. Hudební výchově je přidělena jednododinová dotace v každém ročníku druhého stupně. Tím je učební plán školy pro tyto předměty v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Vyučující posuzovaných předmětů mají tematické plány zpracované podle učebních osnov. Ve výtvarné výchově je pozornost zaměřena na práci s materiály, v hudební výchově je kladen důraz na hudební nauku a vlastní zpěv, žáci jsou připravováni na soutěže ve sborovém zpěvu.

Sledované hodiny byly velmi pečlivě připravené, s přiměřenou náročností a návazností na předchozí témata.

Předmět výtvarná výchova vyučují dvě učitelky, z nichž jedna nesplňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku na druhém stupni základní školy, druhá kvalifikační podmínky splňuje, ale nemá tento předmět ve své aprobaci. Hudební výchovu vyučuje ve všech ročnících jedna učitelka, která nesplňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, protože má vzdělání požadované pro výuku na prvním stupni základní školy. Tato fakta však neměla negativní vliv na kvalitu výuky obou předmětů.

Materiální podpora sledovaných hodin výtvarné i hudební výchovy byla velmi dobrá, s bohatým využitím pomůcek a materiálů. Výuka výtvarné výchovy probíhala v kmenových třídách, které nejsou pro výuku předmětu přizpůsobeny. Spotřební materiál zajišťuje škola, základní výtvarné pomůcky mají žáci vlastní. Hudební výchova byla vyučována v kmenové třídě sedmého ročníku, která je zařízena jako polooborné učebna hudební výchovy. Je v ní klavír, kytara, barevná televize, video, a moderní zařízení pro poslech hudby. S výjimkou televize a videa bylo v hodinách vše účelně využíváno. Žáci mají k dispozici učebnice, sešity a nakopírované notové záznamy.

Všechny sledované hodiny výtvarné a hudební výchovy byly velmi dobře připravené po formální, obsahové i materiální stránce. V úvodu hodin výtvarné výchovy byla zařazena krátká informace o tématu a cíli hodiny, žáci byli seznámeni s postupem práce a výtvarnou technikou. V jedné hodině vyučující žáky podrobně seznámila s technikou kresby. Žáci pracovali s chutí, otevřeně a živě komunikovali, vyučující je citlivě usměrňovala. V závěru hodin byly výsledky práce společně zhodnoceny.

Vyučující hudební výchovy v úvodu hodin prováděla hlasová rozcvičení žáků, v jejich průběhu střídala formy a metody práce v krátkých celcích. Opakování pojmů z teorie hudby střídaly společný zpěv, zpěv ve skupinkách, rytmické hry a poslech. Ve zhlédnutých hodinách bylo pozorováno zaujetí žáků pro předmět. Hodiny byly vedeny s vysokou odborností a přiměřeností vzhledem k věku a schopnostem žáků.

Cellkově je výuka předmětů s esteticko-výchovným zaměřením hodnocena stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ucelený systém zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy vlastními nebo jinými evaluačními nástroji škola zpracován nemá. Pro deváté ročníky v předmětech matematika a český jazyk má vedení školy zpracovány testy, které zadává v závěru školního roku. Výsledky vzdělávání a výchovy dále sleduje na pravidelných pedagogických radách, úspěšnost žáků v dalším studiu na středních školách analyzuje a vyhodnocuje.

Jednou z dalších forem zjišťování výsledků vzdělávání je úspěšnost žáků v soutěžích.

Cellkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hodnoceny stupněm velmi dobrý.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekční činnosti byla provedena tematická inspekce Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Užití kulatého razítka

Škola používá neplatné kulaté razítko (např. v třídních výkazech 1. a 2. ročníku vedených ve školním roce 2003/2004), které neodpovídá ustanovení § 2 odst. 3 a 4 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Zřizovací listina byla vydána Obecním zastupitelstvem v Novém Hrádku dne 18. 10. 1994 na základě rozhodnutí ze dne 14. 7. 1994, pod čj. 551/94.

Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení bylo vydáno ŠÚ Náchod s účinností od 15. 02. 1996, pod čj. 20-00-96.

Zřizovací listina uvádí dvě nemovitosti (budova čp. 288 a budovu čp. 102), které jsou majetkem školy. Tento údaj již neodpovídá skutečnosti. Chybí v ní údaj o názvu školy.

Rozhodnutí ŠÚ Náchod uvádí jen jednu budovu s adresou Náchodská 288. Uvedený název školy není v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Dále zde chybí údaj o právní formě.

Protokol o provedení změny, vydaný ŠÚ Náchod dne 5. 10. 1998 s označením Sine/ 98 uvádí správný název školy, její adresu, identifikátor a nový údaj o změně v osobě ředitele školy. Ani tento dokument neobsahuje údaj o právní formě školy.

Uvedené dokumenty neodpovídají současnému stavu.

Zřizovací listina vydaná Obecním zastupitelstvem v Novém Hrádku dne 18. 10. 1994 na základě rozhodnutí ze dne 14. 7. 1994, pod čj. 551/94 není v souladu s rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Školským úřadem Náchod dne 15. 2. 1996 pod čj. 20-00-96
2. Protokol o provedení změny v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Školským úřadem Náchod dne 5. 10. 1998 pod čj. Sine/98
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola se sídlem v Novém Hrádku, Náchodské ulici čp. 288, vydaná Obecním zastupitelstvem v Novém Hrádku dne 18. 10. 1994 pod čj. 551/94
4. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1998 pod čj. 16 847/98-2 s platností od 1. 9. 1996, úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
5. Výroční zpráva ZŠ Nový Hrádek za školní rok 2002/2003, schválená pedagogickou radou dne 27. 8. 2003, razítko, podpis ředitele
6. Učební plán Základní školy v Novém Hrádku, ze dne 1. 9. 2003, podpis ředitele školy

7. Vnitřní řád Základní školy Nový Hrádek, projednaný na pedagogické radě dne 30. 8. 2001, podpis ředitele školy
8. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené od 19. 6. 2003
9. Kniha úrazů vedená od 1. 3. 1978
10. Plán činnosti ZŠ Nový Hrádek na měsíc září 2003
11. Rozvrh hodin všech tříd a učitelů pro školní rok 2003/2004
12. Protokol o komisionální zkoušce ve školním roce 2002/2003 ze dne 29. 8. 2003
13. Záznamy o práci v nepovinných předmětech a zájmových útvarech ve školním roce 2002/2003
14. Vzorek třídních knih vedených ve školním roce 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004
15. Třídní výkazy a katalogové listy žáků druhého stupně vedené ve školním roce 2003/2004
16. Doklady o ukončeném vzdělání všech pedagogických pracovníků druhého stupně základní školy
17. Tematické plány vyučujících pro školní rok 2003/2004
18. Plán výchovného poradce pro školní rok 2003/2004 ze dne 1. 9. 2003, podpis
19. Seznam a individuální plány žáků s vývojovými poruchami učení pro školní rok 2003/2004
20. Plán práce na školní rok 2002/2003, v Novém Hrádku dne 20. září 2002
21. Hospitační záznamy vedoucích pracovníků školy za období leden – červen školního roku 2002/2003 a září školního roku 2003/2004
22. Zápis ze dne 25. 9. 2003 o chybějící odborné a pedagogické způsobilosti některých učitelů vyučujících ve školním roce 2003/2004, zjištěné v rámci inspekce konané v Základní škole Nový Hrádek, podepsaný ředitelem školy a vedoucím inspekčního týmu
23. Pracovní náplně ředitele školy, zástupkyně ředitele, provozních zaměstnanců a výchovné poradkyně platné pro školní rok 2003/2004 (bez datumu), podpis ředitele školy
24. Přehled vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/2003
25. Zásady provozního řádu základních škol čj. 138/2001-C
26. Provozní řád základní školy v Novém Hrádku dne 29. 6. 2001, podpis ředitele školy
27. Provozní řady školní dílny, skladu CO a kuchyňky ze dne 1. 9. 2003, podepsané ředitelem školy
28. Minimální preventivní program v oblasti primární prevence zneužívání návykových látek ZŠ Nový Hrádek, bez uvedeného datumu a podpisu
29. Dokument Úprava režimu vyučovacího dne, vydaný MŠMT dne 22. 8. 2003 pod čj. 25 309/03-22
30. Inspekční zpráva čj. 093 121/99-5073

ZÁVĚR

Při sestavování úvazků učitelů druhého stupně je přihlíženo k jejich aprobaci. Ze sledovaných předmětů na druhém stupni jsou vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučovány český jazyk, dějepis, matematika. Bez odpovídající aprobace jsou vyučovány předměty výchovné (výtvarná, hudební, rodinná a občanská výchova).

Úroveň materiálně-technických podmínek školy umožňuje a podporuje efektivní vzdělávání a výchovu při realizaci vzdělávacího programu.

Učivo probírané ve sledovaných předmětech bylo v souladu s učebními osnovami. Výuka je vyučujícími většinou vhodně rozvržena a svým rozsahem i hloubkou je přizpůsobena potřebám a schopnostem žáků. Ve zhlédnutých hodinách převládala tradiční frontální výuka, v některých hodinách byla zařazena skupinová výuka. Motivace, metody a nástroje hodnocení žáků přiměřeně podporovaly jejich zájem o vzdělání i rozvoj jejich klíčových dovedností. Ve většině hodin byl vymezen dostatečný prostor pro závěrečné shrnutí nového učiva.

Od poslední inspekce došlo ke zlepšení personálních podmínek výuky po stránce odborné a pedagogické způsobilosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Baštář	.....
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Kadlec	.....
	PaedDr. Markéta Stuchlíková	.....
	Miloslava Havlíčková	.....

V Náchodě dne 24. října 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. listopadu 2003

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Rudolf Kratochvil

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Raisova 1816, 547 01 Náchod. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	28. 11. 2003	i3-1017/03-5073
Zřizovatel	28. 11. 2003	i3-1017/03-5073

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.